

Werkverslag Stadspredikant 2018 – 2019

In onderstaande doe ik verslag van mijn belangrijkste werkzaamheden als stadspredikant van de protestantse gemeente Assen (voortaan: PGA)

Zoals bekend betreft dit een 30% -functie, die ik combineer met het predikantschap van de protestantse gemeente Vries (70%).

In de afgelopen jaren heeft de functie steeds meer profiel gekregen. Met dit overzicht hoop ik dat te kunnen illustreren. Daarnaast is een werkverslag bedoeld om inzicht te krijgen in het werk en bouwstenen aan te dragen voor het gesprek over hoe de functie zich verder kan ontwikkelen.

Als mij gevraagd wordt, wat een stadspredikant is, en dat komt regelmatig voor, zeg ik altijd dat ik werk met een dubbele taakstelling: als stadspredikant de relatie tussen de kerk (PGA) en de stad bevorderen (1) en bijdragen aan samenwerking tussen verschillende kerken en geloofsgenootschappen in de stad (2).

Op beide aspecten ga ik hieronder in. Daarnaast vermeld ik nog wat andere taken die uit mijn functie voortvloeien (3).

1. Bevorderen van de relatie tussen kerk en stad

De PGA wil graag van betekenis zijn voor de stad. We zijn ons bewust van onze context en willen daarbinnen present zijn met een boodschap van hoop en bemoediging voor de mensen die leven, wonen en werken in de stad. De kerk leeft niet op een eiland, laat staan in isolement. Het is haar roeping omwille van het goede nieuws, zich te verbinden met mensen, met kwetsbare groepen, met zoekers en twijfelaars.

Het stadspredikantschap is, in alle bescheidenheid alleen al vanwege de beperkte omvang van de functie, daarin dienend. Bovenstaande taak, die mijns inziens voortvloeit uit de roeping van de kerk, ligt niet op de schouders van de stadspredikant, maar op die van ons allemaal. Het stadspredikantschap kan helpen om ons daarvan bewust te zijn en te stimuleren om, opnieuw in bescheidenheid en met beperking van onze middelen, daaraan inhoud te geven.

1.1.

In het **project Mooi Verhaal**, de kerkelijke popupwinkel in het Forum, hebben we in de laatste weken van 2018 inmiddels voor de vierde keer onze presentie in de stad vorm gegeven. Er is een apart verslag van gemaakt met een overzicht van alle activiteiten. We constateren iedere keer nog groei in het project, qua belangstelling en aantal contactmomenten. Mooi Verhaal is een sterk merk in de stad geworden, waarmee de kerk (PGA) zich op een positieve wijze manifesteert.

Sinds maart 2018 zijn we met Mooi Verhaal ook permanent present, in het kerkelijk informatiecentrum dat ingericht is in een corner van de VVV-winkel in het warenhuis Vanderveen. De idee is om de drievoudige formule van Mooi Verhaal: verkoop, ontmoeting en activiteiten, daar op kleine schaal voort te zetten. Dat lukt slechts ten dele.

Verkoop van producten vindt maar zeer bescheiden plaats. Het idee om daarbij ook de organisaties te betrekken die meedoen in het popuproject is nog steeds blijven liggen.

Ontmoeting vindt plaats op de vrijdagmiddagen dat ik daar present bij. In de regel probeer ik iedere vrijdag er te zijn, dat lukt natuurlijk niet altijd vanwege andere verplichtingen. Als ik er ben, is er altijd aanloop, echter soms vooral van de 'vaste' bezoekers. Spontane gesprekken met voorbijgangers blijven een zeldzaamheid.

Activiteiten organiseren lukt ook maar moeizaam, vanwege de beperkingen die de ruimte stelt. In de zomer hebben we de straatmuzikanten van Mr. Tambourineman laten optreden voor de winkel; in augustus is de presentatie van de Activiteitenkrant in de winkel gehouden; in september was de winkel opgenomen in de route van de Vredeswandeling (zie hieronder) en in juni ontvingen we abt Boyng die onderweg was om de geschiedenis van de Moderne Devotie te promoten, en was Mooi Verhaal één van de locaties die open was in het kader van de Kerkennacht (ook meer hieronder).

In maart zijn er gesprekken geweest met het moderamen van het College van Diakenen om de winkel te evalueren (na één jaar). Naar aanleiding daarvan is ook nog een gesprek geweest met het dagelijks bestuur van het Open Huis, om te onderzoeken of daar mogelijkheden zijn.

We hebben afgesproken dat we voorlopig verder gaan op de locatie VVV en dat geprobeerd zal worden de formule nog wat meer uit te werken, ook met inzet van vrijwilligers. Daar is het tot nu toe echter nog niet van gekomen. In ieder geval is het belangrijk het project in het Forum voort te zetten, zolang dat op die locatie mogelijk is.

Verder is het goed om op te merken dat het fijn is dat ik in de VVV een eigen werkplek heb, waar ik collega's uit stad en land kan ontvangen (is een paar maal gebeurd) of andere afspraken kan maken.

1.2.

Het **project Zin-in-Zondag** draaide zijn achtste seizoen (op de website zin-in-zondag.nl vind je een overzicht van de gehouden bijeenkomsten). Vanaf het begin ben ik daar bij betrokken. Het leek mij nodig om het stokje binnen het team van predikanten (Ministerie) over te dragen. Ook omdat dit project weliswaar goed binnen de taakstelling van de stadspredikant past, maar het toch gestart is als project van de gehele PGA. We zijn het met elkaar eens dat er naast het ruime aanbod van zondagmorgenvieringen er ook vijf keer per jaar ruimte wordt gemaakt voor andersoortige bijeenkomsten op de zondagmorgen, voor mensen die op zoek zijn naar inspiratie en bezieling, maar dat niet (meer) vinden in een traditionele kerkdienst. Daarom is het belangrijk dat de professionele predikantsondersteuning van tijd tot tijd rouleert, net als bij andere taken in de organisatie. Helaas is dat, ondanks gemaakte afspraken, niet gelukt.

Dat betekent dat ik voorlopig bij het project betrokken blijf. Overigens, van harte, want het is een leuk project dat veel creativiteit losmaakt en het heeft in de afgelopen jaren zijn bestaansrecht meer dan bewezen. Het zou fijn zijn als dat op diverse manieren ook breder in de PGA gewaardeerd zou worden...

1.3.

In september is er jaarlijks de Vredesweek. Via het Platform levensbeschouwelijke Organisaties ben ik daar de laatste jaren bij betrokken. Dit keer heb ik in het kader van de Vredesweek op 17 september een **Vredeswandeling** georganiseerd. Deze zgn. Walk of Peace wordt in meer steden gehouden. In augustus was ik samen met pastoor Koos Tolboom aanwezig bij de Walk of Peace in Amsterdam, in het kader van het 70 jarig bestaan van de Wereldraad van Kerken (destijds in Amsterdam opgericht), en die gaf inspiratie om een dergelijke tocht in Assen te houden. We hebben een wandeling gemaakt vanaf het station, via diverse locaties waar steeds iets werd verteld (bv. monument 40-45; struikelstenen; Tau-symbool voor de parochiekerk enz.). 's Middags werd ik daarover geïnterviewd door RTV Drenthe. De belangstelling was goed (80 mensen) en de reacties positief. Het leverde een aantal goede gesprekken op, na afloop in de Naobershop in de Rolderstraat. Later in die zelfde Vredesweek organiseerden we als Platform een thema-avond met Philip Messak als inspirerende spreker en bijdragen van jongeren in het aansluitende debat.

1.4.

Op 1^e Kerstdag heb ik een **Kerst voor ongelovigen** georganiseerd in de ijshal op het Koopmansplein. Door de organisatie werd ik benaderd of ik als stadspredikant niet iets wilde doen met Kerst: de tent stond er toch al...

Deze uitnodiging heb ik dankbaar aangegrepen. Eerst was de gedachte om een Kerstdienst te houden, maar later bedacht ik dat ik iets moest doen wat anders is dan het grote aanbod van vieringen en diensten. Met de medewerking van DJ Jack Fluga en zangeres Marisca, werd een programma samengesteld, met liederen, teksten en filmpjes. Het initiatief werd goed ontvangen (ong. 100 bezoekers). RTV Drenthe maakte een mooi TV-filmpje en op 2e Kerstdag was ik om 6.50 zelfs op Radio 1 te horen (voor wie dan al wakker was)...

1.5.

Een aantal jaren geleden hebben we vanuit de PGA geëxperimenteerd met een **advertorial** in één van de huis-aan-huisbladen. Dat ging toen om een eenmalig initiatief, een pagina met verhalen en achtergronden rond Pasen.

In de werkgroep communicatie is het idee ontstaan om hier verder mee te gaan. We kregen een aanbod om in het kalenderjaar 2019 4 x een pagina te vullen (te kopen) bij Dit is Assen, een blad met nieuws uit de gemeente, gesponsord door de gemeente Assen, de VVV en het Ondernemersfonds Assen. Dit is Assen! wordt in de regio verspreid en is daarnaast online actief.

Gelukkig heeft het College van Kerkrentmeester akkoord gegeven voor deze proef.

Inmiddels zijn twee pagina's verschenen, in april en juni. In april stond er een interview in met de organisator van de Stiltewandelingen. In juni werd een christelijke biker geïnterviewd, met het oog op de Motorenzegening (zie onder). Een deel van de kopij wordt door mij aangedragen. Het interview wordt door journalist Maurice Vos afgenomen en hij zorgt ook voor de redactie van de pagina. We moeten afwachten wat het effect van deze nieuwe vorm van kerkelijke exposure is.

1.6.

Op 9 maart was ik gevraagd om aanwezig te zijn bij het evenement **Europa's Rafelende randen**, dat in Assen wordt gehouden om aandacht te vragen voor de mensenrechtensituaties in landen aan de rand van ons continent. Met name de rechten van vrouwen en van (geloofs)minderheden staan dan centraal. Bij de bijeenkomst in het gemeentehuis, mocht ik één van de workshops (bege)leiden.

1.7.

Vorig jaar hebben pastoor Koos Tolboom van de RK-parochie en ik voor het eerst een zogenaamde **Motorenzegening** georganiseerd als eigen kerkelijke bijdrage aan het TT-evenement. Vooraf aan de TT Night Ride, waarbij motorrijders in optocht door de stad gaan, kon men zich desgewenst laten zegenen samen met hun motor. Daarbij kregen ze niet alleen de zegen, maar ook een gebedskaart mee. Dit initiatief werd zo goed ontvangen, dat we al vroeg van de organisatie het verzoek kregen om dit opnieuw te doen. Daar hebben we graag gehoor aan gegeven, op vrijdag 28 juni.

Het werd opnieuw een succes, mede door wat praktische aanpassingen van de organisatie. Zo konden de motorrijders al vroegtijdig letterlijk voorsorteren om de zegening in ontvangst te nemen. Men kreeg een kaart mee met daarop een gebed van een motorrijder.

Naar aanleiding van deze activiteit kreeg ik een kritische mail van een gemeentelid die vroeg waarom ik aan zoiets meewerk. Ik heb onder andere het volgende geantwoord:

Achterliggende gedachte is om als kerk(en) present te zijn bij een evenement dat voor onze stad zo veel betekent en veel mensen/gasten op de been brengt.

We willen dit respectvol doen, aansluitend bij waar de kerken voor staan, nl. om mensen in contact te brengen met het Goede dat in de zegen ligt besloten.

2. Interkerkelijke en bredere samenwerking

2.1.

Het **Pastoresconvent** is een ontmoetingsplek voor pastores van alle kerkgenootschappen in Assen. Ik probeer met regelmaat aanwezig te zijn. Het biedt mogelijkheden om contacten te leggen met collega's van andere kerkgenootschappen. Met twee (nieuwe) collega's heb ik daarnaast een aparte kennismaking gehad, toen ze mij in de winkel in de VVV bezochten.

In juni mocht ik zelf een inleiding geven (over het thema Kerkennacht en breder, kerk zijn in de stad). Overigens doen niet alle (PGA)-collega's in het Convent mee.

Verder is er het **Platform** levensbeschouwelijke organisaties, dat al meer dan 10 jaar in de stad functioneert als ontmoetingsplek voor kerken, moskeeën en andere organisaties zoals het Humanistisch Verbond. In september hebben we als Platform een activiteit in de Vredesweek georganiseerd, waar ik actief bij betrokken was (1.3.).

2.2.

Dit jaar hebben we in onze stad meegedaan aan de landelijke **Kerkennacht**, een evenement dat tweejaarlijks wordt georganiseerd. Voor Assen was dat de derde keer (na 2013 en 2015, in 2017 viel het in het TT-weekend). In februari heb ik, mede via het Pastoresconvent, kerken en organisaties uitgenodigd die mee wilden doen. Uiteindelijk reageerden een zestal positief. Op vrijdag 21 juni was er een mooie openingsbijeenkomst in de Gouverneurstuin met bezoek van de abdis van het klooster Maria in Campis. Helaas waren er maar weinig belangstellenden op af gekomen. Wethouder Harmke Vlieg opende de Kerkennacht Assen. Het publiek kon daarna terecht in het Open Huis, in Mooi Verhaal, in de Jozefkerk, de RK-parochiekerk, de Adventskerk en bij de Baptisten in het Noorderpark. De belangstelling was op de locaties wisselend. Helaas had de lokale pers onze persberichten niet overgenomen, waardoor het bij veel mensen niet bekend was. Niettemin was het leuk om deze activiteit in het voorjaar met een groep enthousiaste vrijwilligers voor te bereiden.

2.3.

Het voorzitterschap van de **provinciale Raad van Kerken** Groningen – Drenthe bekleed ik inmiddels acht jaar. De bestuurstaak is bescheiden, met een voorjaars- en een najaarsvergadering. Daarnaast zijn er echter de nodige activiteiten. Zo was ik op 27 oktober in Emmen, waar we als provinciale raad een dag voor plaatselijke raden hadden georganiseerd rond het thema Vluchtelingenwerk. Het was een waardevolle ontmoeting.

In mei was ik in de Doopsgezinde Vermaning te Pingjum, voor een oecumenische studiebijeenkomst voor pastores uit het Noorden, mede georganiseerd door onze provinciale raad. Ook dit was een goede en stimulerende bijeenkomst.

Dit jaar heb ik namens de provinciale raad de nodige tijd besteed aan overleg en vergaderingen ten behoeve van de geestelijke verzorging in het aardgaswinningsgebied in Groningen. De nood onder de bevolking is groot. Geestelijke verzorging biedt onafhankelijke steun aan bewoners zonder onderscheid naar levensbeschouwing. Waardevol en belangrijk werk. We doen ons best om de financiering daarvoor te waarborgen. Op 25 juni zijn we naar Den Haag geweest, maar het gevecht om geld en erkenning is moeizaam.

De bedoeling is dat er een professioneel bestuur wordt gevormd om op de langere termijn dit werk te waarborgen. Tot die tijd blijf ik, namens de provinciale raad, meedenken.

Na acht jaar wil ik de taak van voorzitter graag overdragen aan een katholieke opvolger (volgens de mores). Dat lukt nog niet goed, maar ik heb hoop dat dit volgend seizoen wel zal gebeuren...

Het afgelopen seizoen ben ik daarnaast de voorzitter geweest van de landelijke werkgroep van de Raad van Kerken die de **Kerkennacht** heeft voorbereid. Daarvoor zijn er een aantal vergaderingen in Amersfoort (Raad van Kerken) en Hilversum (EO) geweest en de nodige mailwisselingen.

Ik schreef een bijdrage voor het Oecumenisch Bulletin van de RvK dat in februari in zijn geheel aan de Kerkennacht met het thema Is dit óók kerk? was gewijd.

In juni was ik in Zwolle, bij collega stadspredikant Mariska van Beusichem, toen de kick-off voor de Kerkennacht 2019 werd gegeven.

Na de zomer is de evaluatie. Het is mijn voornemen om dan mijn betrokkenheid bij de landelijke werkgroep te beëindigen. De verhouding tussen de tijdsinspanning (incl. het reizen van en naar A'foort) en de opbrengst vind ik nogal scheef.

2.4.

Op 18 mei, in de vastenmaand Ramadan, werd in de Opstandingskerk een zogenaamde **Iftar** gehouden, waarvan de opbrengst bestemd was voor Weeskinderen in Irak. Ik werd in het voorjaar door de organisatie benaderd en gevraagd om mijn medewerking als stadspredikant. Daar heb ik van harte ja op gezegd. Het werd een geslaagde avond met mooie gesprekken en ontmoetingen, en lekker eten!, waarbij ik de rol als gespreksleider mocht vervullen.

3. Organisatie

Naast deze twee kerntaken, zijn er nog de nodige activiteiten die in het kader van het stadspredikantschap worden vervuld. Ik geef ze hieronder weer.

3.1.

Vorig jaar is afgesproken dat ik, als stadspredikant, tenminste één keer per jaar voor ga in **de drie wijkgemeenten** van de PGA, om zo de band met de achterban te verstevigen en het thema ‘Kerk in de stad’ op onze gezamenlijke agenda te houden.

In het kalenderjaar 2019 zijn we daarmee gestart. Op 10 februari ging ik voor in de Jozefkerk en op 16 juni in de Opstandingskerk (in november volgt De Ontmoeting).

Als stadspredikant ben ik ook voorgegaan op Recreatiecentrum Witterzomer (16 juni).

Daarnaast wordt de band met de achterban onderhouden via de rubriek Van de stadspredikant onder de wijkberichten in het Kerkblad. Niet elke keer is er wat te melden, maar toch wel zeer regelmatig. Verder probeer ik de eigen pagina op onze website pkn-assen.nl regelmatig te actualiseren.

Voor de goede orde meld ik hier nog maar even, dat de wijkkerkenraden altijd een beroep op mij kunnen doen als er behoefte is om mee te denken over de invulling van het stadspredikantschap en wat dit voor de wijken zou kunnen betekenen.

3.2.

Binnen de PGA ben ik dit jaar gevraagd om mee te doen in de **benoemingscommissie** voor de nieuwe functionaris voor de jeugd en de middengeneratie. Na de nodige vergaderingen en gesprekken, o.a. in Zwolle, hebben we Daniël Kehanpour voor kunnen stellen om benoemd te worden.

Daarnaast heb ik een aantal keren mee vergaderd in de voorbereiding voor de **inspiratiebijeenkomst** van 16 mei. Vanwege vakantie kon ik daar zelf niet bij zijn.

Het lidmaatschap van de **werkgroep communicatie** behelsde voor mij niet veel meer dan het bijwonen van de vergaderingen. Het meeste uitvoerende werk wordt door anderen gedaan. Toch heb ik besloten om me hieruit terug te trekken. Ik moet mijn (beperkte) tijd bewaken en wil niet dat er teveel tijd aan de interne organisatie opgaat.

3.3.

De **begeleidingscommissie**, waarmee ik tussentijds overleg over invulling van mijn functie en de richting waarin dit zich zou moeten ontwikkelen, heeft twee keer vergaderd, in najaar en voorjaar. We blijven samen nog zoekende naar de goede vorm, die ook een toegevoegde waarde heeft.

Helaas lukt het mij te weinig om de vergaderingen van de Algemene Kerkenraad te bezoeken, ook om boven genoemde reden. Misschien goed dat we op dit punt, dat te maken heeft met de inbedding van mijn functie, in de komende tijd nadere afspraken maken. Nu we twee nieuwe (stads)collega's erbij krijgen, met Dick Vos en Daniël Kehanpour, is dit wellicht een item om in die breedte op te pakken? Tegelijkertijd heb ik besloten om mijn bezoek aan de maandelijkse vergaderingen van het Ministerie, waar de overige collega's uit de PGA samenkomen voor overleg, terug te brengen naar rato van de omvang van mijn aanstelling. Enige teleurstelling over (het gebrek aan) support speelt daar eerlijkheidshalve ook in mee. Reden te meer, om de vraag naar hoe we als collega's het meest slagvaardig overleggen en samenwerken, wat mij betreft op de agenda te zetten.

3.4.

Eind 2018 ben ik op uitnodiging toegetreden tot de Mediaraad RTV Drenthe. Dit is een door de overheid verplicht gesteld orgaan, waarin de diverse achterbannen van de regionale omroepen in vertegenwoordigd dienen te zijn, om daarmee de diversiteit van de regionale omroep te waarborgen. Het betekent een paar vergaderingen per jaar. In de praktijk wordt de programmering (uiteraard) door de professionals opgesteld. Maar het is goed om eens van nabij mee te maken hoe de regionale omroep functioneert en welke plaats het brede thema Levensbeschouwing daarin inneemt. RTV Drenthe behoort tot de best bekeken/beluisterde regionale omroepen van het land.

3.5.

In januari werd er in Assen door de afdeling Missionair Werk van de landelijke kerk een Inspiratieavond gehouden, Kerk naar buiten. Ik was gevraagd om als een van de workshopleiders op te treden. In drie rondes hield ik telkens in een goed kwartier een presentatie over mijn werk als stadspredikant. Naar aanleiding daarvan werd ik uitgenodigd om in april dit verhaal uitgebreider te houden op de gemeentevergadering van de PG Sneek.

Dezelfde presentatie heb ik dit seizoen gehouden bij:

- een avond van de Hervormde Vrouwen Groep van de wijkgemeente De Bron;
- de ouderenmiddag van de wijkgemeente Vredenoord, en
- een bijeenkomst van de Orde van den Prince afd. Hondsrug, te Gasselte.

Als stadspredikant heb je bij gelegenheden ook een representatieve functie.

Zo was ik o.a. bij het 30-jarig jubileum van het Open Huis; bij het 25-jarig priesterjubileum van Koos Tolboom; bij de opening Grand Café Het Wapen en bij de afscheidsreceptie van geestelijk verzorger Petra de Kruijf in het Wilhelmina Ziekenhuis.

Dit verslag is vooral een opsomming geworden van alle verschillende activiteiten waar ik als stadspredikant bij betrokken ben.

Wat mij betreft zijn **bespreekpunten** te vinden in de paragrafen:

- 1.1. – voortgaand gesprek met College van Diakenen, over presentie via VVV
- 1.2. – over inbedding van project Zin-in-Zondag in geheel van de PGA
- 3.2. – als het gaat om beperking van taken in de organisatie van PGA
- 3.3. – het thema effectief samenwerken tussen collega's in PGA

Dat laat natuurlijk onverlet dat ik graag met jullie over elk ander onderdeel van dit verslag het gesprek aan ga.

Misschien wel de belangrijkste opmerking, heb ik voor het slot bewaard:

Ik doe mijn werk met veel plezier en uit volle overtuiging. Ik hoop dat de komende jaren voort te zetten, in goede samenwerking met veel vrijwilligers en bestuurders en collega's. Samen kunnen we ons inzetten voor een eigentijdse en geloofwaardige kerkelijke presentie in onze stad!

Bert Altena, 4 juli 2019

Foto-impresie:

Vredesavond Platform Levensbeschouwelijke organisaties Assen / 20 september 2018

foto: Maurice Vos

Met Diederik Stapel, Zin-in-Zondag / 7 april 2019

foto: Marianne Vanderveen

Opening Kerkennacht / 21 juni 2019

Foto: Dick Vos

Motorenzegening / 28 juni 2019

Foto: Dick Vos